

Sp. zn. 4778/2018/VOP/MKZ
Č. j. KVOP-5066/2020
Datum 6. února 2020

Vážená paní
Dipl.- Pol. Jana Maláčová, MSc.
ministryně
Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčnickém právu 1/376
128 01 Praha 2

Vážená paní ministryně,

obracím se na Vás ve věci podnětu paní A., bytem xxx (dále jen „stěžovatelka“), které Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Brně (dále jen „úřad práce“), neposkytl příspěvek na podporu regionální mobility – příspěvek na přestěhování (dále také „příspěvek na přestěhování“).

Věc jsem již zákonem stanoveným způsobem řešila s úřadem práce. Podrobně své závěry ze šetření a zjištěná pochybení shrnuji v příložené zprávě o šetření a závěrečném stanovisku.

Opatření k nápravě, která úřad práce v této věci provedl, nepovažuji za dostatečná, proto Vás o případu vyrozumívám podle § 20 odst. 2 písm. a) zákona o veřejném ochránci práv.¹

Úřad práce přijal na základě mých závěrů uvedených ve zprávě o šetření pouze dílčí opatření k nápravě v tom směru, že poučení žadatele o příspěvek na regionální mobilitu doplnil o další kritéria hodnocení žádosti, aby zajistil komplexní a prokazatelné poučení uchazeče již při podání žádosti o příspěvek. Dále bude úřad práce do budoucna poskytovat žadatelům srozumitelná a přesvědčivá zdůvodnění zamítnutí žádosti o poskytnutí příspěvku.

Ve vyjádření k závěrečnému stanovisku ředitel Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně Ing. Josef Bürger uvedl, že trvá na tom, že úřad práce v případě stěžovatelky nejednal v rozporu s právem a postupoval v souladu se zákonem a vnitřními předpisy. Proto nemůže přijmout mnou navržené opatření k nápravě.

1 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

Postoj úřadu práce odůvodňuje tím, že ze znění směrnice² nevyplývá, že pokud uchazeč splní stanovené podmínky, úřad práce by měl žádosti vyhovět. Směrnice stanoví, že žadatel může být příspěvkem na přestěhování podpořen za současného splnění vyjmenovaných podmínek.

Trvá na tom, že stěžovatelka nesplnila podmínku příčinné souvislosti mezi změnou bydliště a nástupem do nového zaměstnání. Podle úřadu práce směrnice stanoví okamžik, kdy žadatel musí změnit bydliště (po ukončení evidence u úřadu práce a nástupu do zaměstnání). Odkazuje na část třetí, článek I, bod 1 směrnice, podle kterého může být příspěvkem na přestěhování podpořen žadatel, který den následující po dni ukončení evidence u úřadu práce nastoupil do zaměstnání mimo místo svého bydliště, následně změnil své místo bydliště a změna a nástup do zaměstnání spolu příčinně souvisí. Ke změně bydliště stěžovatelky došlo podle nájemní smlouvy ještě před nástupem do nového zaměstnání, proto podle úřadu práce podmínku pro poskytnutí příspěvku nesplnila.

S postupem úřadu práce i nadále nesouhlasím. Úřad práce vyložil podmínku příčinné souvislosti mezi nástupem do nového zaměstnání a změnou bydliště stanovenou vnitřními řídicími akty velmi formalisticky, aniž vzal v potaz její reálné naplnění, logickou časovou posloupnost změny bydliště a nástupu do nového zaměstnání, a aniž respektoval účel poskytování příspěvku na přestěhování.

Považuji za běžné, že si lidé zajišťují nové bydlení v souvislosti se změnou zaměstnání v předstihu, a v rámci jistoty bydlení uzavírají nájemní, podnájemní či kupní smlouvu tak, aby jim oprávnění bydlet v novém místě svědčilo alespoň několik dnů v předstihu, nejpozději pak ode dne nástupu do nového zaměstnání.

Trvám na tom, že stěžovatelka splnila podmínku příčinné souvislosti mezi změnou bydliště a nástupem do nového zaměstnání, neboť své dosavadní bydliště změnila právě proto, že nastupovala do nového zaměstnání v jiném regionu než v místě bydliště. Nevyhovění žádosti neopodstatňuje ani dodatečné obecné vysvětlení, že úřad práce hodnotil i splnění jiných podmínek než jen podmínky příčinné souvislosti, protože postrádá individuální posouzení a přiléhavé vysvětlení situace stěžovatelky.

Příspěvek na přestěhování patřil na základě § 106 zákona o zaměstnanosti³ mezi nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, i když nebyl výslovně zmíněn v zákoně. K jeho pilotnímu ověření přistoupilo Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále také „ministerstvo“) v roce 2016 prostřednictvím Instrukce náměstka pro řízení sekce zaměstnanosti a nepojistných sociálních dávek č. 6/2016, ve znění dodatků č. 1, 2 a 3, Realizace příspěvku na podporu regionální mobility (dále také „instrukce“).

2 Směrnice generální ředitelky Úřadu práce České republiky č. 10/2016, Postup Úřadu práce České republiky při realizaci pilotního nástroje poskytování příspěvku na podporu regionální mobility (dále také „směrnice“).

3 Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

S účinností od 1. 9. 2019 vydalo ministerstvo novou Instrukci náměstka pro řízení sekce zaměstnanosti č. 10/2019, Realizace příspěvku na podporu regionální mobility. Ta zrušila předchozí instrukci a s ní i pilotovaný příspěvek na přestěhování. Příspěvek tak není od 1. 9. 2019 nástrojem aktivní politiky zaměstnanosti.

Vážená paní ministryně, podle § 20 odst. 2 písm. a) zákona o veřejném ochránci práv Vás vyzumívám o případu a žádám, abyste se vyjádřila k postupu úřadu práce v této věci. Uvítám, pokud Vaše vyjádření obdržím do 30 dnů ode dne doručení tohoto dopisu.

Děkuji Vám za spolupráci.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Přílohy

Zpráva o šetření ze dne 18. dubna 2019

Vyjádření úřadu práce ze dne 7. května 2019

Závěrečné stanovisko ze dne 30. října 2019

Vyjádření úřadu práce ze dne 12. listopadu 2019